Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 over de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap door vergunde zorgaanbieders

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit wijzigingsbesluit stelt aanpassingen voor aan de twee besluiten van de Vlaamse Regering die de procedures voor geïnterneerden binnen de VAPH-sector regelen: het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden, en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 over de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap door vergunde zorgaanbieders.

De voorgestelde wijzigingen omvatten aanpassingen aan de aanvraagprocedure voor geïnterneerden en de budgetmonitoring van de directe financiering voor geïnterneerden. Deze wijzigingen zijn bedoeld om een transparantere en veiligere doorstroom van geïnterneerde personen met een handicap naar de VAPH-sector te realiseren, een betere afstemming tussen de betrokken partijen te bevorderen en een efficiëntere budgetopvolging te garanderen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen
BELEIDSVELD: Personen met een beperking

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering hechtte op 18 juli 2025 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 over de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap door vergunde zorgaanbieders. (VR 2025.1807 DOC.0718/1 en VR 2025 1807 DOC0718/2).

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 14 juli 2025.

Het ontwerpbesluit werd voor advies aan de Raad van State voorgelegd. De Raad van State formuleerde aanbevelingen in het advies 78.070/1/V gegeven op 4 september 2025.

De aanbevelingen van de Raad van State werden verwerkt in het ontwerpbesluit en besproken in de nota aan de Vlaamse Regering. In deze nota werd de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen gelast om over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie in te winnen, met toepassing van artikel 10/4, §1, van het Decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van 18 juli 2008. Deze documenten werden opnieuw voorgelegd aan de Vlaamse Regering met het oog op een tweede principiële goedkeuring.

De Vlaamse Regering hechtte op 26 september 2025 haar tweede principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 over de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap door vergunde zorgaanbieders. (VR 2025 2609 DOC.0875/1, VR 2025 2609 DOC.0875/2 en VR 2025 2609 DOC.0875/3).

De Vlaamse Toezichtcommissie bezorgde op 14 oktober 2025 haar advies aan de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen. Dit advies wordt besproken in deze nota.

2. INHOUD

A. ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Het ontwerpbesluit werd aangepast rekeninghoudende met de opmerkingen en aanbevelingen van de Raad van State.

In artikel 10, dat punt 4° vervangt in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018, werden de tekens “-++” verwijderd (randr. 6).

De aanbeveling met betrekking tot de formulering van artikel 11, 4°, dat het vierde lid van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 wijzigt, wordt overgenomen, weliswaar in een aangepaste versie. Door de aanbeveling letterlijk over te nemen zou het woord “stopgezet” immers tweemaal voorkomen (randrn. 7).

De Raad van State stelt in randr. 4 van haar advies het volgende:

“Artikel 36, lid 4, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, in dit geval de gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de gegevensbeschermingsautoriteit’, te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens of van de Gegevensbeschermingsautoriteit moest bijgevolg nog worden ingewonnen vooraleer het ontwerp doorgang kan vinden.”. De Vlaamse Toezichtscommissie bezorgde op 14 oktober 2025 haar advies aan de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen.

In verband met de budgetmonitoring (randr. 8) is het zo dat de monitoring verschuift naar het moment van de goedkeuring doelgroep, dit is het moment waarop een aanvraag volledig en goedgekeurd is (zie verder pagina 5). Hierdoor worden alleen personen met een effectieve goedkeuring meegenomen, wat leidt tot een nauwkeurigere budgetopvolging en de garantie dat wanneer een geïnterneerde over een goedkeuring directe financiering beschikt en een oplossing gevonden heeft, de ondersteuning ook effectief gefinancierd kan worden.

Tot zolang er echter geen open-end financiering is, dient de regelgeving een voorrangsregeling te voorzien, ook al is dat eerder theoretisch. Deze nieuwe regeling vormt dan ook geen risico met betrekking tot de schending van het gelijkheidsbeginsel.

B. ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE

Wat betreft de rechtsgrond

Artikel 6 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) bepaalt dat de verwerking alleen rechtmatig is als en voor zover aan ten minste een van de voorwaarden van artikel 6, lid 1, is voldaan.

De verwerking van persoonsgegevens in kader van onderhavig ontwerpbesluit is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen als vermeld in artikel 6, lid 1, e).

Conform artikel 4, § 1, eerste lid heeft het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap als missie de maatschappelijke integratie en de participatie aan de samenleving van personen met een handicap te bevorderen, door ondersteuning te verlenen waardoor ze hun autonomie en kwaliteit van leven kunnen optimaliseren.

Meer bepaald heeft het Europees Hof voor de rechten van de mens in het verleden meerdere vonnissen tegen de Belgische Staat uitgevaardigd voor het gebrek aan gepaste zorg en ondersteuning van geïnterneerde gevangenen (veroordeling wegens mishandeling, willekeurige detentie en gebrek aan effectieve remedie). Het Hof heeft in september 2016 een pilootarrest geveld dat alle overige verzoeken opschort inzake internering, en dit, voor een periode eindigend op 6 december 2018. Deze periode moet dienen om België toe te laten de nodige passende

maatregelen te nemen. Het is ingevolge deze veroordelingen dat de besluiten van 24 november 2017 en 14 december 2018 tot stand zijn gekomen. Door deze besluiten kunnen geïnterneerde personen met een handicap die verblijven in een gevangenis, forensisch psychiatrisch centrum, forensische VAPH-unit of erkende medium-securityafdeling, zodra nodig en wenselijk is, doorstromen naar een handicapspecifieke setting.

De verwerking van persoonsgegevens van de geïnterneerde personen die een aanvraag indienen om gebruik te maken van handicapspecifieke zorg en ondersteuning conform voormelde besluiten, is dus noodzakelijk om een taak van algemeen belang te vervullen die rust op het VAPH.

Voor wat betreft de verwerking van gezondheidsgegevens wordt verwezen naar artikel 9, lid 2, h), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De gegevens over gezondheid, worden verwerkt conform artikel 9, lid 3, van de voormelde verordening door of onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die aan het beroepsgeheim is gebonden, of door een andere persoon die tot geheimhouding is gehouden.

Het risicotaxatieverslag en het verslag over het beveiligingsniveau vallen onder de toepassing van artikel 10 van de algemene verordening gegevensbescherming. Meer bepaald gaat het om veiligheidsmaatregelen die verband houden met strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten.

Artikel 10 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens geeft uitvoering aan artikel 10 van de algemene verordening gegevensbescherming en bevat enkele uitzonderingen op het verbod om strafrechtelijke gegevens en daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen te verwerken.

Zo stelt artikel 10, §1, 3°, van voormelde wet dat de verwerking toegestaan is indien dit noodzakelijk is voor redenen van zwaarwegend algemeen belang voor het vervullen van taken van algemeen belang die door of krachtens een wet, een decreet, een ordonnantie of het recht van de Europese Unie zijn vastgesteld. In voorkomend geval is het van het grootste belang dat de vergunde zorgaanbieder of de unit voor geïnterneerden goed op de hoogte is van het risico op herval en de mate van beveiliging die de persoon die ze zullen ondersteunen nodig heeft. Een veilige doorstroom naar een vergunde zorgaanbieder of een unit voor geïnterneerden vereist immers een zorgvuldige afstemming tussen het risicoprofiel en het beveiligingsniveau van de persoon enerzijds, en het beveiligingsniveau en de mogelijkheden van de vergunde zorgaanbieder of de unit anderzijds. Dit is van groot belang om de veiligheid van de geïnterneerde persoon, de medebewoners en het personeel te waarborgen.

<u>Toevoegen van de verwerkingsverantwoordelijken</u>

In het ontwerpbesluit werden conform artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming de verwerkingsverantwoordelijken opgenomen.

Voor wat betreft het besluit van 24 november 2017 zijn dat het VAPH, de voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis en de units voor geïnterneerden. Alhoewel er aan hoofdstuk 2 over de ondersteuning van personen met een handicap in de gevangenis geen wijzigingen worden aangebracht, is het aan te raden om de voorzieningen die deze personen ondersteunen toch mee op te nemen als verwerkingsverantwoordelijke. Deze voorzieningen verwerken in kader van het jaarverslag conform artikel 9 van het besluit van 24 november 2017 immers ook persoonsgegevens.

Voor wat betreft het besluit van 14 december 2018 worden het VAPH en de vergunde zorgaanbieders die geïnterneerde personen ondersteunen aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke.

Uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling

Artikel 35 van de algemene verordening gegevensbescherming stelt dat voor bepaalde gevoelige gegevensstromen een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) moet gebeuren.

Overeenkomstig lid 4 van artikel 35 kan de toezichthoudende autoriteit een lijst opstellen van verwerkingen waarvoor een GEB verplicht is.

Het risicotaxatieverslag en het verslag over het beveiligingsniveau vallen, zoals de VTC stelt, onder titel A, punt 3) van beslissing nr. 0/2020/01 van 14 januari 2020 van de VTC.

Naar aanleiding van de wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1944532) 488 (2025-2026) nr. 1, dient er ook een GEB uitgevoerd te worden.

We verwijzen hiervoor naar het advies 167 (2024-2025)-Nr.2 van 27 januari 2025 van de VTC. Aangezien er toch een GEB moet worden uitgevoerd in kader van de decreetsaanpassing, zal het VAPH, als verwerkingsverantwoordelijke, de verslagen betreffende de veiligheidsrisico's mee nemen in deze GEB.

Bewaartermijnen

De bewaartermijn is conform het advies van de VTC opgenomen in onderhavig ontwerpbesluit.

Alle documenten in kader van de procedures zoals geregeld in de besluiten van 24 november 2017 en 14 december 2018 moeten maximaal dertig jaar worden bewaard. De termijn begint te lopen vanaf de datum van het overlijden van de persoon met een handicap. Na afloop van deze termijn, worden de verwerkte persoonsgegevens verder bewaard conform artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming.

C. ALGEMENE TOELICHTING

Geïnterneerde personen met een handicap die verblijven in een gevangenis, een forensisch psychiatrisch centrum (FPC), een erkende medium-securityafdeling van de psychiatrie of een forensische VAPH-unit (FOR VAPH-unit), hierna in deze nota kortweg 'beveiligde setting' genoemd, kunnen een aanvraag indienen voor directe financiering of opname in een FOR VAPH-unit (hierna kortweg 'procedure geïnterneerden' genoemd) wanneer zij wensen door te stromen naar een VAPH-setting. Deze procedure, die sinds 2019 van kracht is, ondervindt een aantal knelpunten die een herziening noodzakelijk maken.

Procedurele tekortkomingen:
Het VAPH-aanbod is volledig gericht op personen met nood aan een laag beveiligingsniveau, met uitzondering van de 50 plaatsen binnen de drie matig beveiligde FOR VAPH-units.

Een veilige doorstroom vereist een zorgvuldige afstemming tussen het risicoprofiel en het beveiligingsniveau van de persoon enerzijds, en het beveiligingsniveau en de mogelijkheden van de vergunde VAPH-zorgaanbieder anderzijds. Het is hierbij bovendien belangrijk om een duidelijk onderscheid te maken tussen het beveiligingsniveau en het risicoprofiel van een persoon. Bij dat laatste gaat het om het recidiverisico – het plegen van nieuwe delicten – dat ingeschat wordt aan

de hand van een risicotaxatie-instrument. Het beveiligingsniveau daarentegen geeft aan welke mate van beveiliging noodzakelijk is om handicapspecifieke zorg en ondersteuning op een veilige manier te kunnen bieden. Voor het leveren van goede zorg en ondersteuning aan geïnterneerde personen met een handicap, is het essentieel om zowel het risicoprofiel als het beveiligingsniveau correct in te schatten.

De huidige procedure vereist momenteel enkel een gemotiveerd verslag van de beveiligde setting, maar stelt geen concrete eisen aan de inhoud. Dit kan leiden tot onbetrouwbare risico-inschattingen, wat nadelige gevolgen kan hebben voor de betrokken persoon, zijn medebewoners, de zorgaanbieder en de samenleving. Bovendien is de informatie-uitwisseling tussen de beveiligde setting en de zorgaanbieder niet verplicht, waardoor laatstgenoemde essentiële informatie kan ontbreken om een geïnformeerde beslissing te nemen over een eventuele opname. Ook ontbreekt in de huidige aanvraagprocedure informatie over het nodige beveiligingsniveau voor de persoon, wat nochtans cruciaal is voor een veilige doorstroom naar een VAPH-zorgaanbieder.

De huidige procedure voor directe financiering houdt dus geen rekening met het beveiligingsniveau van de persoon. Er wordt enkel geprobeerd het risicoprofiel in kaart te brengen, maar ook hierbij zijn er nog veel onduidelijkheden en problemen.

Om de geschetste problemen aan te pakken, worden de volgende aanpassingen aan de VAPH-regelgeving voor geïnterneerden voorgesteld:

1. Aanpassingen aan de aanvraagprocedure:
    - Gevraagde ondersteuning: momenteel wordt de keuze voor de gevraagde ondersteuning (directe financiering met de verschillende modules of opname in een FOR VAPH-unit) gemaakt in het aanvraagdocument. Echter, de huidige regelgeving vermeldt dat deze keuze in het gemotiveerd verslag moet worden opgenomen. Om de regelgeving in overeenstemming te brengen met de huidige praktijk, wordt dit aangepast in de desbetreffende artikels.

    - Er wordt een maximumtermijn van 12 maanden voor het indienen van module A (= het deel van het multidisciplinair verslag waarin de handicap geobjectiveerd wordt) ingevoerd. Omdat er nu geen termijn is voor het indienen van module A kunnen aanvragen oneindig open blijven staan. Door deze maximumtermijn in te voeren, kunnen we aanvragen afsluiten die na 12 maanden nog geen module A hebben ingediend en hebben we een duidelijker zicht op de actuele aanvragen binnen de procedure geïnterneerden.

    - Verduidelijking rond het risicotaxatieverslag: de term 'risicotaxatieverslag' wordt expliciet opgenomen in de regelgeving. We gebruiken niet langer de omschrijving 'verslag met inschatting van nood aan zorg en ondersteuning en risico’s', waardoor de naam van het vereiste document in de aanvraagprocedure beter aansluit op de inhoud. Bijkomend zal het verslag een duidelijke en concrete beschrijving van het risicoprofiel van de persoon moeten bevatten, gevolgd door een bondige conclusie waarin wordt aangegeven of het risicoprofiel hoog, matig of laag is. Hoewel het risicoprofiel van de cliënt geen beoordelingscriterium is binnen de aanvraagprocedure geïnterneerden van het VAPH, is deze informatie wel cruciaal voor de vergunde VAPH-zorgaanbieders om een volledig beeld van de persoon te krijgen en een goede inschatting te kunnen maken van de omkadering die nodig is om de kans op recidive te beperken wanneer ze de persoon zouden opnemen. Het VAPH vraagt deze informatie ook op bij het indienen van een aanvraag omdat de regiocoördinatoren van het VAPH regelmatig worden geconsulteerd bij bemiddelingstrajecten van geïnterneerden. Om deze adviserende rol te kunnen blijven vervullen, is het essentieel over deze informatie te beschikken.

- Toevoegen van een verslag over het beveiligingsniveau: een afzonderlijk verslag over het beveiligingsniveau van de geïnterneerde persoon wordt toegevoegd aan de aanvraag. Dit verslag moet een duidelijke en concrete beschrijving van het beveiligingsniveau van de persoon bevatten, gevolgd door een bondige conclusie waarin wordt aangegeven of de persoon een hoge, matige of lage beveiliging nodig heeft. Het beveiligingsniveau heeft in de eerste plaats betrekking op de infrastructuur van een organisatie en wordt onderverdeeld in drie niveaus, namelijk lage, matige of hoge beveiliging. Bij de bepaling van het beveiligingsniveau wordt er rekening gehouden met de materiële, procedurele en relationele beveiliging.

- Vergunde VAPH-zorgaanbieders enkel voor geïnterneerden met een laag beveiligingsniveau: de regelgeving wordt aangepast om te verduidelijken dat reguliere vergunde VAPH-zorgaanbieders enkel toegankelijk zijn voor geïnterneerden waarvoor een laag beveiligingsniveau volstaat. Geïnterneerden met nood aan een hoog beveiligingsniveau komen niet in aanmerking voor doorstroom naar de VAPH-sector. Geïnterneerden met een matig beveiligingsniveau die in aanmerking komen voor doorstroom naar de VAPH-sector, kunnen bij het VAPH enkel een aanvraag indienen voor opname in een FOR VAPH-unit.

  Er is een uitzondering mogelijk voor personen met een matig beveiligingsniveau om door te stromen naar een reguliere VAPH-zorgaanbieder indien er een aanvraag directe financiering wordt ingediend vanuit een FOR VAPH-unit. In dergelijke gevallen kan de FOR VAPH-unit, op basis van expertise en kennis van de VAPH-sector, oordelen dat een doorstroom naar een reguliere vergunde VAPH-zorgaanbieder verantwoord is. De FOR VAPH-unit kan dan bepalen voor welke cliënten dit aangewezen is en mee zoeken bij welke zorgaanbieder zij terechtkunnen.

- Toevoegen van een verklaring over de specifieke voorwaarden verbonden aan de procedure geïnterneerden: de beveiligde setting voegt een verklaring toe aan het aanvraagformulier waarin bevestigd wordt dat de persoon aan de voorwaarden voldoet qua interneringsstatuut, voltijds residentieel verblijf in een beveiligde setting en beveiligingsniveau. De beveiligde setting zal in deze verklaring ook moeten specificeren in welke setting de persoon verblijft (soort beveiligde setting met expliciete vermelding van de naam van de setting en de afdeling), waardoor het verblijfsattest dat in de huidige procedure vereist is, wegvalt. Wanneer de geïnterneerde in een erkende medium-securityafdeling van de psychiatrie verblijft, moet de setting bijkomend verklaren dat het om een verblijf in kader van een behandeling en/of resocialisatie gaat.

2. Aanpassingen aan de procedure op het moment van bemiddeling en opname:
   - Verplichte informatie-uitwisseling: het risicotaxatieverslag en het verslag over het beveiligingsniveau worden verplicht gedeeld met de vergunde VAPH-zorgaanbieder die een opname overweegt. Dit is nodig opdat de opnemende vergunde VAPH-zorgaanbieder een weloverwogen beslissing kan nemen over een mogelijke opname. Het is de taak van de beveiligde setting om de geïnterneerde persoon en de eventuele wettelijk vertegenwoordiger te informeren over met wie de verslagen gedeeld worden.

   - Controle van de voorwaarden bij aanvang van de VAPH-ondersteuning: aangezien er een aanzienlijke tijd kan verlopen tussen de aanvraag en de daadwerkelijke start van de ondersteuning, dient de beveiligde setting bij aanvang van de ondersteuning opnieuw te verklaren dat de persoon nog steeds voldoet aan alle voorwaarden. Hiertoe wordt vóór de start van de begeleiding een document aan het VAPH bezorgd, waarin wordt vermeld of de persoon nog steeds geïnterneerd is, in welke beveiligde setting hij verblijft totdat hij kan doorstromen naar de vergunde VAPH-zorgaanbieder en of dit om een voltijds residentieel verblijf gaat, en welk beveiligingsniveau de persoon nodig heeft. Wanneer de geïnterneerde in een erkende medium-securityafdeling van de psychiatrie verblijft, moet de setting

bijkomend op eer verklaren dat het om een verblijf in kader van een behandeling en/of resocialisatie gaat.

Budgetopvolging:
Om het beschikbare budget voor directe financiering van geïnterneerden beter te beheren, verandert het VAPH het interne proces van budgetmonitoring. Nu worden zowel actieve gebruikers (personen die daadwerkelijk gebruikmaken van de directe financiering) als aanvragers (zowel personen die een goedkeuring doelgroep hebben en zoekend zijn naar een zorgaanbieder, als personen van wie de aanvraag nog in behandeling is) meegerekend, waardoor het nodige budget voor subsidiëring van de ondersteuning binnen de directe financiering overschat wordt. Daarom verschuift de monitoring naar het moment van 'goedkeuring doelgroep', dit is het moment waarop een aanvraag volledig en goedgekeurd is. Hierdoor worden alleen personen met een effectieve goedkeuring meegenomen, wat leidt tot een nauwkeurigere budgetopvolging en de garantie dat wanneer een geïnterneerde over een goedkeuring directe financiering beschikt en een oplossing gevonden heeft, de ondersteuning ook effectief gefinancierd kan worden.

Andere wijzigingen aan de regelgeving geïnterneerden
Naar aanleiding van de belangrijke wijzigingen aan de aanvraagprocedure geïnterneerden, willen we ook een aantal andere, kleinere, aanpassingen doorvoeren in de regelgeving. Dit betreft wijzigingen die ervoor zorgen dat de regelgeving beter afgestemd is op de huidige praktijk / realiteit en omgekeerd.

- Naar aanleiding van een opmerking in het advies van de Inspectie van Financiën dd 30 juni 2025 voegen we in deze nota toe dat we artikel 11 van het huidige BVR inzake de units voor geïnterneerden wijzigen naar aanleiding van een vergetelheid betreffende de doelgroepafbakening om toegang te krijgen tot een unit voor geïnterneerden. De persoon die gebruik wil maken van een forensische VAPH-unit mag niet uitgesloten zijn van een persoonsvolgend budget op grond van artikel 2 van het besluit van 27 november 2015. De uitsluiting heeft betrekking op personen met uitsluitend een of meer psychische stoornissen als vermeld in DSM-5.

  Het was steeds de bedoeling dat personen die niet tot de doelgroep van een persoonsvolgend budget behoren, ook geen ondersteuning kunnen krijgen door een forensische VAPH-unit.

- In het huidige BVR inzake de directe financiering voor geïnterneerde personen met een handicap, artikel 3, §1, 3e lid, staat dat de beslissing tot toewijzing of terbeschikkingstelling van een persoonsvolgend budget vervalt zodra een geïnterneerde persoon in een beveiligde setting verblijft. Om te voorkomen dat een geïnterneerde persoon een recht verliest zonder dat hier een ander recht voor in de plaats komt, wordt dit aangepast. De beslissing tot toewijzing of terbeschikkingstelling van een persoonsvolgend budget wordt pas stopgezet op het moment dat een aanvraag voor directe financiering of een FOR VAPH-unit door het VAPH wordt goedgekeurd.

- In de huidige procedure voor geïnterneerden moet iemand die na directe financiering voor geïnterneerden of na een opname in een FOR VAPH-unit een persoonsvolgend budget (PVB) krijgt, binnen drie maanden zijn nood aan zorg en ondersteuning opnieuw laten vaststellen via het zorgzwaarte-instrument. Omdat er weinig tijd zit tussen de twee inschalingsmomenten, leidt dit vaak tot hetzelfde resultaat. In het kader van administratieve vereenvoudiging schaffen wij deze tweede inschaling af. Elke budgethouder, dus ook de geïnterneerde die vanuit directe financiering of een FOR VAPH-unit komt, kan een herziening van het PVB aanvragen.

- In het huidige BVR inzake de directe financiering voor geïnterneerde personen met een handicap, artikel 8, tweede lid, staat dat we bij de beslissingen van de aanvragen rekening houden met de datum en het uur waarop de aanvraag is ingediend bij het VAPH. Aangezien de aanvragen hoofdzakelijk via de post ingediend worden bij het VAPH is alleen de indiendatum bekend en kunnen wij dus geen rekening houden met het uur van indienen. Dit wordt dan ook geschrapt uit het desbetreffende artikel.

- Artikel 11 over de intensieve bemiddeling in het BVR inzake de directe financiering voor geïnterneerde personen met een handicap, wordt aangepast conform de wijziging aan het BVR van 20 juli 2018 inzake de bemiddeling, de afstemming en de planning van persoonsvolgende financiering voor meerderjarige personen met een handicap. Waar er in dit artikel gesproken wordt over de bijstandsorganisatie wordt ook de consulentenwerking toegevoegd. Voor een persoon die een goedkeuring voor de procedure directe financiering geïnterneerden heeft en een aanvraag intensieve bemiddeling wil indienen, moet niet voldaan zijn aan de voorwaarde om eerst gebruik te maken van intensieve bijstand door een bijstandsorganisatie of van ondersteuning via een consulentenwerking.

D. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De wijzigingen die sinds het principieel goedgekeurd OBVR van 26 september 2025 werden aangebracht, worden hieronder toegelicht.

Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017

Artikel 3

In artikel 11, eerste lid, dat het tweede lid wordt, 3°, wordt toegevoegd dat de geïnterneerde voltijds residentieel moet verblijven in een van de inrichtingen opgesomd onder a) tot en met d).

Artikel 11, eerste lid, dat het tweede lid wordt, 3°, d), en 6° worden aangepast.

Artikel 6

In artikel 21 wordt de verklaring op erewoord telkens vervangen door de verklaring over de specifieke voorwaarden verbonden aan de procedure geïnterneerden.

In dezelfde bepaling wordt in het eerste lid, punt b) “voltijds residentieel” toegevoegd en in punt d) wordt “voltijds en residentieel” geschrapt.

Artikel 7

In artikel 22, §2, wordt “in dit besluit” toegevoegd.

Artikel 8

In artikel 22/1, 5°, wordt in punt b) “voltijds residentieel” toegevoegd en in punt d) wordt “voltijds en residentieel” geschrapt.

Artikel 9

Het nieuwe artikel 9 voegt nieuw ontworpen bepaling 24/1 in.

//

In artikel 24/1 worden de verwerkingsverantwoordelijken aangeduid voor de persoonsgegegevens die worden verwerkt in het besluit van 24 november 2017. De bewaartermijn van deze persoonsgegevens is maximaal dertig jaar. Deze bepaling werd ingevoegd naar aanleiding van het advies van de VTC.

Door het nieuwe artikel 9 in te voegen worden de oorspronkelijke artikelen vanaf het vorig artikel 9 hernummerd.

<u>Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018</u>

Artikel 11 (voorheen artikel 10)

In artikel 2 wordt punt d) aangepast.

Artikel 14 (voorheen artikel 13)

In artikel 4, enige lid, dat het eerste lid wordt, wordt in het bestaande punt 1°, dat punt 1/1° wordt, “voltijds residentieel” ingevoegd.

In artikel 4, enige lid, dat het eerste lid wordt, wordt in punt 5° de omschrijving van laag beveiligingsniveau uitgebreid.

Artikel 15 (voorheen artikel 14)

In artikel 5 wordt de verklaring op erewoord telkens vervangen door de verklaring over de specifieke voorwaarden verbonden aan de procedure geïnterneerden.

In dezelfde bepaling wordt in het eerste lid, punt b) “voltijds residentieel” toegevoegd en in punt d) wordt “voltijds en residentieel” geschrapt.

In artikel 5, tweede lid, 1°, e), wordt de omschrijving van de ondersteuningsfunctie begeleid werken aangevuld.

Tenslotte wordt er aan artikel 5 een achtste lid toegevoegd. In deze bepaling is opgenomen dat de combinatie van de ondersteuningsfuncties dagondersteuning of begeleid werken met arbeidsmatige activiteiten niet mogelijk is.

Artikel 16 (voorheen artikel 15)

Er wordt een nieuw punt 2° ingevoegd, dat in artikel 6, paragraaf 3, de zinsnede “en of de persoon met een handicap voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 van dit besluit” toevoegt.

Artikel 23

Het nieuwe artikel 23 voegt nieuw ontworpen bepaling 17/1 in.

In artikel 17/1 worden de verwerkingsverantwoordelijken aangeduid voor de persoonsgegegevens die worden verwerkt in het besluit van 14 december 2018. De bewaartermijn van deze persoonsgegevens is maximaal dertig jaar. Deze bepaling werd ingevoegd naar aanleiding van het advies van de VTC.

<u>Overgangsbepalingen</u>

Artikel 24 voegt een overgangsbepaling met betrekking tot aanvragen ingediend tot en met 31 december 2025 in kader van het besluit van 24 november 2017.

//

Artikel 25 voegt een gelijkaardige overgangsbepaling in voor het besluit van 14 december 2018.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen bijkomend budget nodig voor de beschreven aanpassingen. Het reeds beschikbare totale budget voor de ondersteuning van de geïnterneerden binnen de VAPH-sector blijft ongewijzigd. De aanpassing van de budgetmonitoring beoogt een efficiëntere inzet van deze beschikbare middelen. De aanpassingen hebben geen budgettaire impact.

De Inspectie van Financiën verleende op 30 juni 2025 een gunstig advies, maar wees erop dat er binnen het beschikbare VAK een verhoging van de effectieve benuttingsgraad mogelijk is, wat op langere termijn en afhankelijk van de evolutie in het jaarlijks aantal aanvragen zou kunnen leiden tot een noodzakelijke aanpassing van het beschikbare VEK. IF beschikt niet over de noodzakelijke cijfers om hier verdere uitspraken over te doen.

De nieuwe manier van budgetmonitoring wordt echter ingevoerd om net een mogelijke budgetoverschrijding van het globale budget te voorkomen. Als het VEK dreigt volledig aangewend te worden, zal het VAPH het aantal goedkeuringen beperken om ervoor te zorgen dat er geen budgetoverschrijding zal zijn.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor budgettair beleid werd bekomen op 14 juli 2025, op voorwaarde dat de budgettaire weerslag wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten en dit geen aanleiding geeft tot een meervraag in de toekomst. We verwijzen hiervoor naar de repliek op het advies van IF, zoals vermeld in de tweede en derde alinea.

B. ESR-TOETS

Het voorontwerp van besluit vereist geen ESR-toets.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De aanpassingen hebben geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:
//

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van het van besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 over de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap door vergunde zorgaanbieders;

2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 over de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap door vergunde zorgaanbieders te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ